

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

Nynäshamns tätort

Budget 2022 och Direktionsplan 2021 - 2024

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund

INNEHÅLL

1. INLEDNING	3
1.1 Uppdrag	3
1.2 Verksamhetsidé	3
1.3 Vision	3
1.4 Värderingar	4
2. STYRMODELL	4
3. MÅL FÖR 2021 - 2024	5
3.1 Miljö och samhälle	5
3.2 Service	9
3.3 Medarbetare	10
3.4 Utveckling	11
3.5 Ekonomi	11
4. FÖRUTSÄTTNINGAR	12
4.1 Invärldsanalys	12
4.2 Omvärldsanalys	14
4.3 Behovsutredning.....	15
5. BUDGET	15
5.1 Intäkter	15
5.2 Kostnader	18
6. BUDGET 2022 och ekonomisk plan 2023 - 2024	20

1. INLEDNING

Budgeten ska fastställas av direktionen före utgången av september. Till grund för budgeten ligger bland annat de ekonomiska ramar och eventuella riktlinjer som medlemskommunerna lämnat.

Med utgångspunkt från de budgetförutsättningar medlemskommunerna lämnat tar förbundet fram ett underlag till direktionens augustisammanträde då budgeten för 2022 beslutas. Underlaget utgår från behovsutredningen för 2022 vilken direktionen fastställde tidigare under året, styrkortet för perioden 2021 - 2024, separatavtal med medlemskommunerna samt det ansvar som följer av de lagstiftningar förbundet har ett myndighetsansvar inom.

1.1 Uppdrag

Förbundets uppdrag, som definieras i förbundsordningen, är att bedriva den prövning och tillsyn som kommunerna är skyldig att utföra enligt miljöbalken, livsmedelslagen, smittskyddslagen och angränsande lagar, förordningar och föreskrifter. Därutöver ansvarar förbundet för de övriga uppgifter som enligt lag ska fullgöras av den kommunala nämnden inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Samtliga medlemskommuner har även lagt tillsynsansvaret vad gäller alkohol, tobak och liknande produkter, receptfria läkemedel samt sprängämnesprekursorer på förbundet.

Förbundet ska erbjuda medlemskommunerna kompetens avseende deras arbete med frivilliga åtaganden inom miljöområdet samt lämna det stöd till fysisk planering och bygglovsverksamhet som respektive medlem efterfrågar inom förbundets kompetensområde. Förbundet ska besvara remisser från medlemmarna, svara för information inom verksamhetsområdet, bistå medlemmarna med expertkunskaper inom verksamhetsområdet samt delta i kommunernas krisberedskapsplanering.

1.2 Verksamhetsidé

Vi ska med hög kvalitet och effektivitet utföra de myndighetsuppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet som våra medlemskommuner överlätit på förbundet att ansvara för.

Genom tillsyn, rådgivning, information och förebyggande arbete ska vi tillsammans med allmänheten och det lokala näringslivet medverka till att en långsiktigt god livsmiljö säkerställs.

1.3 Vision

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund är en förebild i Sverige inom arbetet med miljö- och hälsoskydd. Vi är väl kända och har stort förtroende hos allmänhet och verksamheter.

Vi växer genom samverkan.

1.4 Värderingar

Värdegrunden ska skapa en gemensam syn på de värden som är viktiga för oss. Den ska känneteckna vårt förhållningssätt gentemot varandra inom förbundet och vår omgivning.

Serviceanda

Det är lätt att komma i kontakt med förbundet. Vi ger ett bra bemötande och vägledning såväl till allmänheten som inom förbundet.

Effektivt och rättssäkert

Vi eftersträvar arbetssätt som innebär att vi utför vårt uppdrag effektivt, såväl tidsmässigt som ekonomiskt, med bibehållen hög rättssäkerhet.

Meningsfullt

Vår tillsyn och ärendehandläggning upplevs som meningsfull och skapar acceptans och förståelse.

Delaktighet

Genom delaktighet ska alla medarbetares engagemang och kunskap tillvaratas för att kontinuerligt utveckla förbundet.

2. STYRMODELL

För att använda förbundets resurser effektivt och svara upp mot uppdraget krävs en gemensam riktning och samordning. En väl fungerande styrprocess är ett stöd för arbetet med planering, styrning och uppföljning. I dokumentet *Styrning och planering inom Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund*, antaget av direktionen 2014-06-16 § 23, finns en närmare beskrivning av ansvar och roller samt styrningen av förbundet.

Balanserat styrkort är den målstyrningsmodell förbundet använder i arbetet att nå visionen. Det är en modell för styrning och uppföljning som utgår från en balans dels mellan olika perspektiv dels långsiktiga och kortsiktiga mål, vilket ger förutsättningar för en helhetssyn. Förbundet har ett styrkort för hela organisationen vilket omfattar fem perspektiv:

- miljö och samhälle
- service
- medarbetare
- utveckling
- ekonomi

3. MÅL FÖR 2021 - 2024

Direktionens styrkort omfattar strategiska mål för perioden 2021 - 2024. Kopplat till respektive mål finns styrtalet och målvärden som verksamheten styrs på.

3.1 Miljö och samhälle

Perspektivet omfattar förbundets tillsynsuppdrag. Utgångspunkten är såväl nationella som våra medlemskommuners mål inom våra ansvarsområden. Förbundets har följande 12 strategiska mål för tillsynen:

Mål 1 - Miljökvalitetsnormerna för vatten ska uppnås samt att en försämring av övriga vatten inte sker.

Framgångsfaktorer

- Enskilda avloppsanordningar ska uppfylla gällande krav på rening.
- Lantbrukare och djurhållare hanterar gödsel och kemiska ämnen enligt gällande bestämmelser.
- Informationsinsatser till fastighetsägare med enskilda avlopp samt till lantbrukare och verksamheter med djurhållning.
- Förbundet samverkar med medlemskommunerna och bedriver tillsyn på miljöfarliga verksamheter

Styrtalet

- Andel avlopp som fått tillsyn under året.
- Krav på åtgärd ska ställas inom 8 veckor vid konstaterad brist i samband med tillsyn.
- Andel lantbrukare och djurhållare som fått tillsyn under året.
- Antal riktade informationsinsatser under året.
- Andel miljöfarliga B- och C-verksamheter där tillsyn av vattenutsläpp och påverkan på förekommande miljökvalitetsnormer har utförts.

Målvärde

- Årligen 5 %.
- Årligen 80 %.
- Årligen 25 %.
- Årligen 1.
- Årligen 50 % av de B- och C-verksamheter med platsbesök i årets tillsynsplan.

Mål 2 - Utsläppen av klimatpåverkande ämnen ska minska.

Framgångsfaktorer

- Informationsinsatser om energieffektivisering.
- Minskade utsläpp av växthusgaser.
- Miljöfarliga verksamheter och fastighetsägare till flerbostadshus arbetar för att effektivisera sin energiförbrukning.

Styrtalet

- Antal riktade informationsinsatser under året till verksamheter om åtgärder för minskade utsläpp.
- Andel miljöfarliga verksamheter och fastighetsägare till flerbostadshus som fått energitillsyn.

Målvärde

- Årligen 1.
- Årligen 75 % av de verksamheter med platsbesök i årets tillsynsplan.

Mål 3 - En säker och hållbar dricksvattenförsörjning.

Framgångsfaktorer

- Tillsyn av dricksvattenanläggningar.
- Informationsarbete om grundvatten och tillgång.
- Bevaka kunskapsläge om avsaltningsanläggningar.
- Hållbarhetsperspektiv vid prövning av avlopp.

Styrtal

- Antal riktade informationsinsatser under året.
- Andel lantbruksinspektioner där information och kontroll av skyddsavstånd till råvattentäkter utförts.

Målvärde

- Årligen 1.
- Årligen 75 % av de verksamheter med platsbesök i årets tillsynsplan.

Mål 4 - Förekomsten av miljöfarliga ämnen samt spridningen av dessa till miljön ska minska.

Framgångsfaktorer

- Farligt avfall förvaras så att utsläpp inte sker samt omhändertas enligt gällande bestämmelser.
- År 2050 är samtliga objekt i EBH-stödet med MIFO-riskklass 1 och 2 utredda avseende det miljörättsliga ansvaret och för de objekt där ansvar finns har krav på avhjälpandeåtgärder ställts. Detta följer länsstyrelsens tillsynsvägledning.
- År 2075 är samtliga objekt i EBH-stödet med branschklass 1 och 2 utredda avseende det miljörättsliga ansvaret och för de objekt där ansvar finns har krav på avhjälpandeåtgärder ställts.
- Ökad samverkan med kommunerna gällande rivningstillsyn.

Styrtal

- Andel verksamheter där hantering av farligt avfall kontrollerats.
- Initiera åtgärder efter konstaterad brist inom 8 veckor.
- Antal objekt i EBH-stödet med MIFO-riskklass 1 och 2 där tillsyn bedrivits.
- Antal objekt i EBH-stödet med branschklass 1 och 2 där tillsyn bedrivits.

Målvärde

- Årligen 75 % av de verksamheter med platsbesök i årets tillsynsplan.
- Årligen 80 %.
- Årligen 4 objekt.
- Årligen 4 objekt.

Mål 5 - Avfall omhändertas enligt avfallshierarkin.

Framgångsfaktor

- Genom information och tillsyn ska förbundet arbeta för att prioriteringsordningen i avfallshierarkin följs.

Styrtal

- Andel miljöfarliga verksamheter där tillsyn av avfallshierarkins principer kontrollerats.
- Antal riktade informationsinsatser under året till miljöfarliga verksamheter om avfallshantering.

Målvärde

- Årligen 75 % av de verksamheter som omfattas av årets tillsynsplan.
- Årligen 1

Mål 6 - Vi arbetar för att minska vår egna miljöpåverkan.

Framgångsfaktorer

- Förbundets bilar är klimatsmarta och körs ekonomiskt.
- Verka för att minska behovet av transporter.

Styrtal

- De bilar som används är miljöbilar.
- Utredda alternativa tillsynsmetoder.

Målvärde

- Samtliga inom två år.
- 2021

Mål 7 - En säker strålmiljö.

Framgångsfaktorer

- Solarium är inte tillgängliga för personer under 18 år.
- Förskolor och skolor har mätt radonhalten.

Styrtal

- Tillsyn att kommersiella solarier bara är tillgängliga för personer över 18 år
- Andel förskolor och skolor som kontrollerats avseende radon.

Målvärde

- Samtliga kommersiella solarier har fått tillsyn avseende åldersgräns inom tre år.
- Årligen av de verksamheter som omfattas av årets tillsynsplan.
 - Årligen 85 % 2021.
 - Årligen 85 % 2022.
 - Årligen 15 % 2023.
 - Årligen 15 % 2024.

Mål 8 - En god bebyggd miljö.

Framgångsfaktor

- Barn och ungdomar har möjlighet till aktiv utevistelse i skolan och förskolan.
- Särskilt fokus på att vårdboenden och bassänger har rutiner för att förebygga tillväxt av legionella.

Styrtal

- Andel skolgårdar och förskolegårdar vars tillgängliga yta kontrollerats.
- Andel vårdboenden och bassänger som kontrollerats om de har rutiner för att förebygga legionella.

Målvärde

- Inventera samtliga till 2022.
- Årligen 75% av de verksamheter som omfattas av årets tillsynsplan.

Mål 9 - Livsmedelskontrollen följer livsmedelsverkets operativa mål.

Framgångsfaktorer

- Vi följer Livsmedelsverkets instruktioner för att kunna rapportera de operativa målen.
- Vi uppdaterar Vision så att anläggningstyper stämmer och skapar sökvägar för att kunna ta ut rätt uppgifter.

Styrtal

- Andel uppfyllt för varje aktuellt mål.

Målvärde

- SLVs målvärden för aktuella mål.

Mål 10 - Minskat matsvinn på säkra sätt.

Framgångsfaktorer

- Kontroll av hantering i storhushåll och livsmedelsbutiker.
- Förbundet har tydliga kontrollunderlag.
- Ta fram metod för att rapportera utförda kontroller.

Styrtal

- Andel kontrollerade verksamheter.

Målvärde

- Samtliga under perioden 2021-2024.

Mål 11 - Ungdomars användning av alkohol och tobak minskar.

Framgångsfaktor

- Försäljning av tobak och alkohol sker inte till minderåriga.

Styrtal

- Andel försäljningsställen där kontrollköp av tobak genomförts.

Målvärde

- Årligen 75 % av samtliga försäljningsställen.

Mål 12 - Mängden illegal tobak minskar.

Framgångsfaktor

- Ursprungskontroll av den tobak som säljs.

Styrtal

- Andel av den yttre tillsynen där tobakens ursprung kontrollerats.

Målvärde

- Årligen 50 % av de som omfattas av årets tillsynsplan.

3.2 Service

Serviceperspektivet är utåtriktat och fokuserar på nyttan för våra målgrupper och relationerna till dessa. Perspektivet belyser vår verksamhet utifrån verksamhetsutövarens och allmänhetens perspektiv.

Med verksamhetsutövare menar vi de som har direkt kontakt med oss genom att de söker tillstånd hos oss eller att vi bedriver tillsyn över dem. Med allmänhet, vars välmående vårt uppdrag är att bevaka, menar vi dem som i vardagen indirekt berörs av verksamhetsutövarens aktiviteter. Det kan t ex vara restaurangens kunder eller grannen till fastigheten vars enskilda avlopp vi kontrollerat.

Förbundets har följande tre strategiska mål för vår service:

Mål 1 - Vi har hög trovärdighet.

Mål 2 - Vi har bra service.

Mål 3 - Vi ger mervärde.

Framgångsfaktorer

- Tillsyn sker i dialog.
- Enhetlig tillsynsmethodik och service.
- Rätt information på rätt plats i rätt tid till rätt mottagare.
- Beslut och skrivelser är rättssäkra och lätta att förstå.
- En bemanning som motsvarar uppdraget.

Styrtalet

- Andel ärenden som handlagts inom utlovad servicegaranti.
- Resultat från Sveriges kommuner och regioners (SKR) mätningar avseende den upplevda service förbundet lämnar.

Målvärde

- Årligen 95 %.
- \geq NKI 75.

3.3 Medarbetare

Perspektivet omfattar hur förbundet ska uppfattas av medarbetare - såväl de som jobbar på förbundet som blivande kollegor. Medarbetarna är vår viktigaste resurs för att kunna utföra arbetet med hög kvalitet. Det är viktigt att vi är en attraktiv arbetsgivare där medarbetarna trivs, mår bra och kan medverka till att utveckla och fullfölja vårt uppdrag. Vi är väl kända och har gott anseende hos andra miljökontor, angränsande branscher, myndigheter och lärosäten.

För att skapa en utvecklande organisation ska vår arbetsmiljö uppmuntra till engagemang och kunskapsdelande. Vi ska kunna erbjuda ett meningsfullt och utvecklande arbetsinnehåll. En arbetsmiljö som är god ger också förutsättningar för hög trivsel och frisknärvaro och där är ett aktivt och coachande ledarskap avgörande.

Förbundets har följande strategiskt mål för medarbetarperspektivet:

Mål 1 - Vi attraherar, behåller och utvecklar medarbetare.

Framgångsfaktorer

- Ett positivt arbetsgivarvarumärke.
- Allas delaktighet i vår utveckling.
- Anpassad och långsiktig kompetensutveckling.
- Trygga medarbetare.
- Ett coachande ledarskap.

Styrtal

- Årlig arbetsplatsundersökning.
- Sjukfrånvaro
- Andel genomförda utvecklingsområden i de individuella kompetensutvecklingsplanerna.
- Andel anställda som skulle rekommendera förbundet som arbetsgivare.

Målvärde

- Årligen: NMI \geq 75.
- Årligen: < 5%.
- Årligen: 80 %.
- Årligen: 90 %.

3.4 Utveckling

Perspektivet omfattar hur förbundets arbete ska utföras på bästa sätt. Vi har valt att använda Lean som tanke- och arbetssätt för vårt kontinuerliga förbättringsarbete. Vi skapar ökat värde i våra flöden genom att kontinuerligt arbeta med förbättringar. Vi får en kostnadseffektiv verksamhet med verksamhetsutövaren i fokus och nöjda medarbetare som har mandat att i vardagen påverka arbetets utformning och som därmed kan använda sin fulla potential till att förbättra hur förbundet uppfyller sitt uppdrag.

Förbundets har följande strategiskt mål för vår utveckling:

Mål 1 - I vardagen arbetar vi med kontinuerliga förbättringar i våra processer.

Framgångsfaktorer

- Tid avsätts för förbättringsarbete.
- God kunskap om centrala tanke- och arbetssätt i förbättringsarbete.
- En kultur som stimulerar kontinuerlig utvecklingsvilja med verksamhetsutövaren i centrum.
- Ledningens stöd för utvecklingsarbete.
- Utvecklingsarbetet tas om hand och leder till resultat.
- Aktuella processer och standards ligger till grund för förbättringsarbete.

Styrtal

- Andel medarbetare som upplever att förbättringsarbetet är en del av vardagen

Målvärde

- År 1: 75%
- År 2: 80%
- År 3: 85%
- År 4: 90%

3.5 Ekonomi

Ekonomi handlar om att fördela och prioritera tillgängliga resurser, vilka ska säkerställa att förbundet kan utföra sitt uppdrag med den kvalitet som beslutas. Samhället utvecklas kontinuerligt utifrån flera olika perspektiv och för att förbundet ska kunna följa med och vara en del i att driva utvecklingen krävs en budget som möjliggör detta.

Då resurserna är begränsade krävs att förbundet eftersträvar en kostnadseffektiv verksamhet. Det handlar såväl om att hålla hög kvalitet på budgetunderlag och taxor som att kontinuerligt jobba med utvärdering, uppföljning och prognoser. Det ska vara tydligt när avgifter tas ut och vad de omfattar.

Förbundets har följande strategiskt mål för ekonomiperspektivet:

Mål 1 - Vi har ekonomiskt resultat som möjliggör utveckling.

Framgångsfaktorer

- Kostnadseffektiv verksamhet.
- Enhetlig debitering.
- Aktivt styra verksamheten i vardagen utifrån uppföljning och prognoser.

Styrtal

- Budgetera för verksamhetsutvecklande satsningar.
- Budget i balans.

Målvärde

- Årligen 2 %
- Aktuell årsbudget

4. FÖRUTSÄTTNINGAR

4.1 Invärldsanalys

4.1.1 Utveckla den upplevda servicen

Vid översynen av förbundets styrkort beslutade direktionen att förbundets målvärde inom serviceperspektivet ska vara att förbundet ska ligga i den övre kvartilen i de årliga Nöjd kundundersökningarna som Sveriges kommuner och regioner genomför. Det innebär att målvärdet höjts från NKI 70 till NKI 75.

Utveckla tillsynsmetodiken

Utöver att nå den högre satta nivån generellt måste förbundet särskilt fokusera på att höja den upplevda servicenivån bland företagare i Nynäshamns kommun. Jämför man hur förbundets service upplevs hos företagare i våra tre medlemskommuner framgår att företagare i Nynäshamns kommun som omfattas av miljöbalkstillsynen upplever den som betydligt lägre än företagarna i Haninge och Tyresö. För att få en bättre förståelse för vad det beror på genomförde förbundet under 2019 djupintervjuer med företagare i Nynäshamn samt att vi under 2021 har knutit kontakt med företagarorganisationer för att tillsammans se på vilket sätt förbundet kan anpassa tillsynen så att företagare i Nynäshamn upplever att de får en bra service. En stor satsning som var planerad att genomföras under 2020 och 2021 handlar om att utveckla vår tillsynsmetodik till att bli ännu mer dialogbaserad. Vi har upphandlat externt stöd för att införa motiverade samtal som metodik i tillsynen, vilket ska genomföras med all personal inom förbundet med särskilda fördjupningspass för handläggare. Det är en satsning som förutsätter att vi kan träffas fysiskt, vilket ännu så länge inte varit möjligt pga. Covid. Så snart det möjliggörs kommer vi att påbörja satsningen, vilket dock innebär att det kommer att ske först under 2022. Antingen att det slutförs under 2022 alternativt i sin helhet genomförs 2022.

Lean

2018 påbörjade vi en stor satsning inom serviceperspektivet med införandet av Lean som tanke- och arbetssätt. Det är inte ett projekt som vi genomför, utan en långsiktig satsning på att förändra sättet vi utför vårt uppdrag med målsättningen att förbättra såväl våra kunders upplevda service som medarbetarnas arbetsmiljö på ett kostnadseffektivt sätt. I det löpande arbetet handlar det om att ständigt arbeta för kontinuerliga förbättringar med kundens nytta i fokus. Under 2022 har vi kommit särskilt att fokusera på vårt arbete med tillsynen inom alkohol och tobak. Tidigare år har vi jobbat med övriga avdelningar och enheter. Ett stort fokus inom hela förbundet kommer att ligga på att utveckla den aktiva styrningen med målsättningen att korta ledtiderna. En annan central del inom Lean handlar om att jobba med kontinuerliga förbättringar. Vi fortsätter att ha särskilt fokus på våra förbättringstavlor och att de används aktivt. I vissa delar kommer vi att ta externt stöd på motsvarande sätt som när vi påbörjade införandet av lean.

Digitala arbetssätt

Det finns stora möjligheter att få en effektivare handläggning genom att införa digitala lösningar, vilket framkommer i de värdeflödesanalyser som förbundet genomför i lean-arbetet. Det finns också en efterfrågan från såväl företag som privatpersoner för att förbundet ska upplevas som mer serviceinriktat. Det handlar om att öka andelen rätt från

början samt att vi ska jobba för att kunna integrera e-tjänster med vårt verksamhets-system, vilket skulle frigöra arbetstid för såväl handläggare som registratur. Det medför sammantaget att vi kan lägga större andel av arbetstiden på värdeskapande aktiviteter som t ex att hantera fler ärenden per anställd utan att öka arbetsbelastningen.

Under 2020 införde vi en digital handläggning med en övergång till digitala beslut, vilket medför kortare ledtider genom att vi frångått att underteckna beslut och handlingar och kan skicka dem direkt med e-post. Det innebär också att vi inte behöver skanna och koppla alla beslut som ska läggas in i ärendehanteringssystemet, vilket frigör tid för registratorerna vilket kan användas till mer värdeskapande arbete. Nästa steg är att införa ett e-arkiv, vilket helt skulle ta bort behovet av att arkivera handlingar fysiskt. I dagsläget används del av den tid som frigjorts vid övergången till digitala beslut till att skriva ut handlingar som ska arkiveras. Med ett införande av e-arkiv kan de arbetsmomenten tas bort liksom att gallringen och packning av vårt fysiska arkiv försvinner. Budgeten för 2022 omfattar upphandling av e-arkiv.

Med e-tjänster kan vi öka andelen *rätt från början* i ärenden som allmänhet och verksamhetsutövare har med förbundet. E-tjänster är också något som företagarna efterlyser i de årliga NKI-undersökningarna. Genom att vi får fler kompletta ärenden från början kan vi minska tiden och insatsen med att begära kompletteringar, vilket i istället kan läggas på handläggningen och därmed minska ledtiderna, vilket är positivt ur ett kundperspektiv. En målsättning är också att det ska vara möjligt att integrera e-tjänsterna med vårt verksamhetsystem och därmed ge förutsättningar till en mer automatiserad ärenderegistrering. Det medför sammantaget att vi kan lägga arbetstiden på värdeskapande åtgärder som t ex att hantera fler ärenden per anställd utan att öka arbetsbelastningen. Förbundet har påbörjat en upphandling under 2021 och budgeten för 2022 omfattar den årliga kostnaden för att tillhandahålla och utveckla dessa.

Ovanstående åtgärder bedöms sammantaget bidra till en ökad kundnöjdhet och en bättre dag på arbetet för våra medarbetare.

4.1.2 Personal

Medelåldern är låg och inga pensionsavgångar bedöms vara aktuella under 2022, vilket även gäller den kommande treårsperioden. En stor del av personalen är i den åldern att vi kan förvänta oss föräldraledigheter, vilket vi också sett såväl i år som föregående år. Ersättningsrekrytering för förväntad sjukfrånvaro på helårsbasis sker redan inför 2022 så att förbundet ska ha en bemanning som motsvarar behovet.

Bemanning

Förbundet har tagit fram en behovsutredning för 2022 där bemanningsbehovet har beräknats per perspektiv utifrån direktionens balanserade styrkort för 2021 - 2024. Bedömningen är att vi behöver utöka bemanningen med en handläggartjänst. Det med anledning av att VA-planen i Nynäshamn kommer att revideras, vilket medför att förbundets tillsynsuppdrag utökas utifrån att kommunal anslutning inte kommer att vara aktuell i samma omfattning som gällande VA-plan anger. Inom dessa områden kommer förbundet att genomföra motsvarande inventeringar av enskilda avlopp som vi arbetar med sedan 2010. Budgeten omfattar en utökad bemanning med en tjänst.

Pensionskostnader

Prognosen för förbundets pensionskostnader visar på lägre kostnader de kommande åren. Förbundets budget för 2022 är anpassad utifrån det.

4.2 Omvärldsanalys

Reviderad VA-plan i Nynäshamn

Nynäshamns kommun har tagit fram ett förslag på ny vatten- och avloppsplan (VA-plan). Syftet med den nya VA-planen är att skapa en hållbar vatten- och avloppsplanering för hela kommunen. I den nu gällande VA-planen anges ett antal områden som ska anslutas till kommunalt vatten och avlopp inom en 15-årsperiod. I förslaget till ny VA-plan föreslås istället att många av dessa områden, främst kustnära fritidsbebyggelse på Oxnö, Svärdsö, Torö och Lisö, har kvar enskilt eller gemensamt vatten och avlopp.

Det innebär att förbundets uppdrag att inventera enskilda avlopp och ställa krav på bristfälliga, i syfte att vattnen i Nynäshamn ska uppnå god status i enlighet med EUs vattendirektiv, utökas till att omfatta de områden som i den nya VA-planen inte kommer att få kommunal VA-anslutning. För att klara det uppdraget behöver förbundet utöka bemanningen, vilket inledningsvis bedöms motsvara en handläggare. Budgeten för 2022 omfattar detta.

Nya taxekonstruktioner

Livsmedelslagstiftningen har hitintills angivit att de årliga tillsynsavgiften endast får tas ut i förskott, i början på året. Livsmedelslagen har ändrats under 2021, bl a genom att tillsynsavgiften istället ska tas ut i efterhand. Då Sveriges kommuner redan skickat ut de årliga tillsynsavgifterna för 2021 när lagstiftningsförändringen trädde i kraft, så innebär det att det kan tillämpas tidigast 2022. Kommunerna har en övergångsperiod att anpassa sina taxor så att alla senast 2024 tillämpar efterhandsdebitering. Förbundet ser över taxan för 2022 för att påbörja en succesiv övergång med till timdebitering med början 1 januari 2022. Det ger oss möjlighet att utvärdera och dra erfarenhet innan vi i helhet går över till timdebitering för all livsmedelskontroll från och med 1 januari 2023.

Förbundet har under 2020 utrett efterhandsdebitering inom övriga lagstiftningar och kommer att gå vidare med att ta fram underlag inför en övergång till efterhandsdebitering även inom dessa. På samma sätt som inom livsmedelskontrollen föreslås en succesiv övergång där efterhandsdebitering införs 1 januari 2022 för vissa branscher, för att med erfarenheten från det, slutföras för övriga berörda branscher 1 januari 2023.

Covid-19

Under sommaren 2021 har effekterna av Covid-19, precis som under föregående år, minskat. Lättnader av restriktioner har skett och samhället öppnar allt mer upp. Till skillnad från 2020 har samhället numera tillgång till vaccin. En normalisering av tillvaron kan förväntas, dock att det finns osäkerheter med nya mutationer och deras påverkan. Förbundet räknar dock med att under 2022 så har vi återgått till att mer arbeta från kontoret och genomföra fler tillsynsbesök fysiskt såsom innan pandemin.

Vi ser många positiva effekter av de nya sätt som vi arbetar på som en följd av pandemin, vilket vi förstås ska se till att behålla i det nya normalläget. Det handlar bland annat om sätt att bedriva tillsyn samt fortsatt möjliggöra att i viss omfattning regelbundet arbeta på distans. Vi har påbörjat arbetet med att utvärdera och beskriva hur det ska se ut.

5. BUDGET

Förbundets verksamhet är delvis anslagsfinansierad genom att kommunerna betalar en medlemsavgift, men den största delen av kostnaderna täcks av avgifter som tas ut vid tillsyn och ärendehandläggning.

Budgeten för 2022 är planerat underfinansierade då förbundet har ett kapital som överstiger de 5 000 tkr kronor som förbundets finanspolicy anger minst ska finnas i kassa och bank som betalningsberedskap. Förutsatt att det ekonomiska resultatet för 2021 motsvarar budgeterat nollresultat kommer förbundet ha ett kapital på 10 316 tkr vid årsskiftet 2021/2022. Den planerade underbudgeteringen kan inte fortsätta mer än några år då det egna kapitalet inte får urholkas för mycket. En infasning till budgeterat nollresultat måste ske de kommande åren. Anledningen till att förbundets kapital ökat beror till största del på Covid-19. Vi har haft lägre kostnader då kompetensutveckling inte kunnat genomföras som planerat, vi har varit tvungna att senarelägga planerade satsningar samt fått ersättning från staten för sjukkostnader under pandemin.

Budgeten för 2022 innebär ökade intäkter med 800 tkr samt ökade kostnader med 2 300 tkr. Det innebär att budgeten för 2022 är planerat underfinansierad med 1 500 tkr.

Såväl timavgiften i våra taxor som medlemsavgiften lämnas orörd jämfört med 2020. En anpassning av dessa kommer att behöva ske de kommande åren, i kombination med ett fortsatt fokus på att verksamheten ska vara så kostnadseffektiv som möjligt utifrån de mål som direktionens balanserade styrkort anger. I den ekonomiska planen som redovisas på sidan 20 har förbundet räknat med att höja taxor och medlemsavgift med 3,5% år 2023 samt 4% år 2024.

5.1 Intäkter

Tillsyn och ärendehandläggning finansieras såväl med taxor som medlemsavgiften. Inom vissa områden är det svårt att fullt ut finansiera tillsynen med avgifter. Det gäller t ex arbetet med inventeringar, handläggning av klagomål och olika förfrågningar. Det finns också delar av tillsynen som inte får finansieras med taxor. Förbundets handläggning av remisser, servicefunktionen samt en stor del av informationsarbetet får bara finansieras med medlemsavgiften. Det är därför en förutsättning att medlemsavgiftens storlek möjliggör tillsyn även inom dessa områden för att förbundet ska kunna fullfölja det ansvar som medlemskommunerna lagt på oss. Av samma anledning måste vi även återkommande se över såväl vårt sätt att utföra uppdraget, där lean är vårt verktyg, som våra taxor så att vi kostnadseffektivt kan möta tillsynsbehovet.

Förbundet har budgeterat för att fakturera 21 700 timmar under 2022, vilket innebär ökade intäkter med 800 tkr. De högre intäkterna beror främst på utökat tillsynsuppdrag inom landsbygdsavdelningen, vilket också medför ökade kostnader då bemanningen utökas med en handläggare inom avdelningen. Intäkterna inom alkohol- och tobaks-

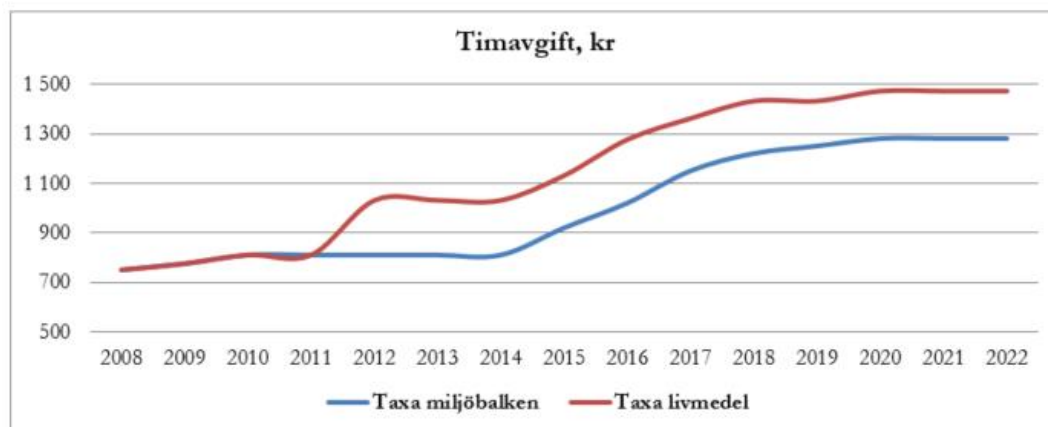
tillsynen beräknas bli 200 tkr lägre jämfört med budgeterat resultat 2021 till följd av Covid-19.

Taxor för prövning och tillsyn

Förbundets taxor omfattar arbete med prövning och tillsyn. Taxorna består till stor del av fasta avgifter, vilka utgår från ett bestämt antal timmar beroende på ärendetyp och bransch. Avgiftens storlek blir timavgiften multiplicerat med antalet timmar. Förbundets taxor utgår från Sveriges kommuner och landstings mallar och beräkningsmodell.

Timavgiften har justerats vid sju tillfällen under perioden 2008 – 2022, från 750 kr till 1 280 kr per timme. Under perioden 2011 till och med 2014 var timavgiften oförändrad då förbundet hade ett upparbetat eget kapital som direktionen beslutade att sänka genom planerat underfinansierade budgetar. Direktionen har beslutat att fem miljoner ska finnas som eget kapital. Budgeten för 2022 innebär att timavgiften lämnas oförändrad jämfört med 2020.

Konstruktionen av livsmedelstaxan förändrades nationellt år 2011, vilket innebär att denna är högre jämfört med miljöbalkens taxa. Skillnaden är att restiden inte får räknas med i tillsynstiden inom livsmedelskontrollen, vilket innebär att kostnaden för restiden ligger i timavgiften. I övrigt är innehållet i timavgifterna i allt väsentligt densamma. I nedanstående diagram redovisas timavgiftens utveckling sedan förbundsbildningen.

Förutom en anpassning av kända kostnadsförändringar så utgår förbundet från Sveriges kommuner och landstings prisindex för kommunal verksamhet (PKV) för att bedöma kommande års generella kostnadsökningar. PKV är avsett att användas för kommunerna som underlag vid beräkningen av kostnaderna för löne- och prisutvecklingen i fasta löner och priser. PKV tas fram genom att priserna för löner, material och tjänster samt köpt verksamhet viktas till ett genomsnittligt pris.

PKV*2021-04-29	2020	2021	2022	2023	2024
Personalkostnad	2,1	2,2	2,2	1,9	3,1
Övrig förbrukning	0,8	2,1	2,1	2,0	2,1
Prisindex	1,7 %	2,1 %	2,1 %	2,0 %	2,8 %

Tillsynsmyndigheterna får ta ut en avgift för tillsynen. Det står kommunerna fritt att finansiera med skattemedel eller taxor. Det innebär att såväl timavgiftens storlek som självfinansieringsgraden skiljer sig åt kommunerna emellan. I nedanstående tabell redovisas timavgifterna i länet gällande 2021 års taxa. Motsvarande jämförelse inom alkohol och tobakstillsynen är inte möjlig då flertalet kommuner inte anger någon timavgift, utan endast en totalsumma för olika moment. Förbundets timavgift inom alkohol och tobak är densamma som inom miljöbalken. Som beskrivs ovan så ingår restiden i timavgiften för livsmedelskontrollen, till skillnad från miljöbalken där restiden inte ingår i timavgiften, utan debiteras särskilt. Därav skillnaden mellan timavgiftens storlek mellan miljöbalken och livsmedelslagen.

2021	Timavgift miljöbalken	Timavgift livsmedelslagen
Botkyrka	1 126	1 296
Danderyd	1 114	1 268
Ekerö	1 289	1 352
Huddinge	1 480	1 562
Järfälla	1 223	1 343
Lidingö	1 380	1 380
Nacka	1 297	1 358
Norrtälje	1 290	1 250
Nykvarn	1 348	1 480
Salem	1 383	1 472
Sigtuna	1 200	1 348
Sollentuna	1 400	1 500
Solna	1 364	1 456
Stockholm	1 230	1 470
Sundbyberg	1 264	1 460
Södertälje	1 276	1 472
Södertörn	1 280	1 470
Södra Roslagen	1 240	1 250
Upplands Väsby	1 300	1 300
Upplands Bro	1 280	1 290
Vallentuna	1 300	1 340
Värmdö	1 200	1 300
Österåker	1 315	1 355

Inom miljöbalkstaxan går det inte rakt av att säga att en kommun med låg timavgift har lägre tillsyns- eller prövningsavgifter jämfört med en kommun med högre timavgift. Det utifrån att kommunerna i huvudsak har fasta tillsynsavgifter där timavgiften multipliceras med det antal timmar som olika tillsynsområden omfattar. Vid jämförelser med närliggande kommuner kan konstateras att förbundets avgifter ligger i den lägre delen. Inom livsmedelskontrollen anger timtaxan skillnaden mellan kommunerna utifrån att alla kommuner använder livsmedelsverkets klassningssystem, och därmed samma timfaktorer. Däremot kan det skilja sig åt vilka kostnader som tagits med vid beräkningen av timavgiften, vilket förbundet sett när vi jämför beräkningsunderlag.

Medlemsavgift

Medlemsavgiften ska täcka förbundets kostnader för arbetsuppgifter som inte kan eller får finansieras med taxor. Det gäller bl. a arbete med kvalitetsutveckling, service, information, remisshantering, tillsyn och ärendehandläggning inom lagstiftningsområden som är svåra att finansiera med taxor eller som inte får finansieras med taxor.

Budgeten för 2022 innebär att medlemsavgiften lämnas oförändrad jämfört med 2020. Medlemsavgiften har tidigare justerats enligt nedanstående tabell.

	2008	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Haninge	4 683	5 570	5 709	6 707	6 930	7 324	7 770	7 770	7 770
Nynäshamn	2 122	1 899	1 947	2 287	2 363	2 497	2 649	2 649	2 649
Tyresö	2 862	3 141	3 219	3 781	3 907	4 129	4 381	4 381	4 381
SUMMA	9 667	10 610	10 875	12 775	13 200	13 950	14 800	14 800	14 800

Förbundets deltagande i medlemskommunernas arbete

När förbundet bildades fördes myndighetsutövningen över till förbundet medan övrigt miljöarbete ligger kvar på kommunerna. Det gäller bl. a miljöövervakning, naturvård och kommunens egna miljöarbete. Förbundet ska därför kunna erbjuda medlemskommunerna kompetens avseende deras arbete med frivilliga åtagande inom miljöområdet och lämna det stöd som de efterfrågar i arbetet med fysisk planering och bygglovsverksamhet. Beroende på arbetsuppgiftens innehåll finansieras förbundets insats antingen med medlemsavgiften eller debiteras enligt överenskommelse. I dagsläget handlägger förbundet vissa bedömningar av möjlighet att lösa vatten- och avloppsfrågan i PBL-ärenden samt mätning av bakgrundsstrålning. Förbundets deltagande efterfrågas i olika projekt som medlemskommunerna driver.

För 2022 har förbundet bemannat för arbetsinsatser motsvarande 350 timmar. Bedömningen är att det kommer att fortsätta ligga i den storleksordningen även kommande år.

5.2 Kostnader

Förbundets kostnader utgörs till 80 % av personalkostnader. Andra större kostnader är avgifter som vi betalar till medlemskommunerna för det stöd vi köper avseende ekonomi, personal, IT, telefoni och posthantering. Även lokalkostnad, hyra av fordon samt IT är större kostnader.

Budgeten för 2022 innebär ökade kostnader med 2 300 tkr. Det beror i huvudsak på att förbundet ökar bemanningen med en handläggare samt att vi gör satsningar inom vår service genom att införa funktioner såsom e-tjänster och e-arkiv, satsa på att utveckla vår tillsynsmetodik samt att vi måste byta GIS-system då nuvarande är så gammalt att det inte längre uppdateras.

Personal

Vi ser en framgångsfaktor i att kunna erbjuda tillsvidareanställningar, vilket vi i möjligaste mån strävar efter. Vi visstidsanställer om möjligt förväntad frånvaro pga. nedsatt arbetstid samt förväntad sjukfrånvaro för helåret redan i början på året. Inom avdelningen hälsoskydd och livsmedel har en tillsvidaretjänst tillsats för att möta denna frånvaro.

Bemanningen utökas med en handläggartjänst inom landsbygdstillsynen för att hantera det nya tillsynsuppdraget som en ändrad VA-plan i Nynäshamn medför.

Förbundets personalkostnader beräknas bli 1 520 tkr högre.

Köp av tjänster

Förbundet köper stödfunktioner från medlemskommunerna. Från Nynäshamn köper förbundet ekonomi- och personalstöd. Från Haninge köper vi stöd för IT och telefoni, vaktmästeri, posthantering, telefonväxel och parkeringsplatser. Förbundets kostnader beräknas bli 350 tkr lägre jämfört med 2021 då kostnaden för IT-stödet är lägre än budgeterat 2021. Nynäshamns kommun har initierat en översyn av det avtal förbundet har för stöd i personal- och ekonomifrågor då kommunens bedömning är att ersättningsnivån kan vara för låg. Översynen är ännu inte klar, men förbundet har tagit höjd för eventuellt ökade kostnader.

Externt köper vi tjänster såsom juriststöd, revisorer, företagshälsovård, upphandling, verksamhetsutveckling samt IT-tjänster. Kostnaderna beräknas öka med 450 tkr som följd av införande av e-arkiv, nytt GIS-system samt en satsning på att utveckla vår tillsynsmetodik.

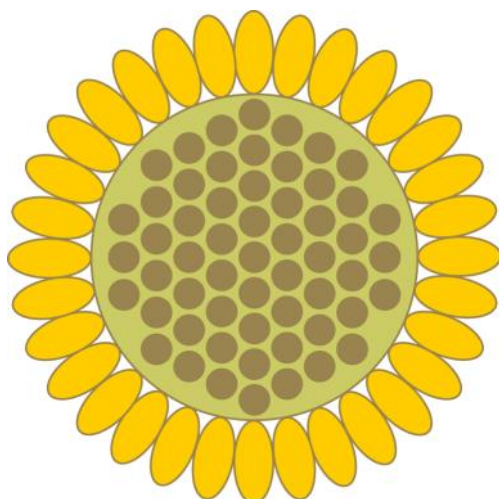
Övriga kostnader

Övriga kostnader beräknas öka med 680 tkr.

Det beror i huvudsak på att vi inför e-tjänster samt att vi byter ut våra bilar till el-bilar. I övrigt har justeringar av bedömda kostnader skett såväl nedåt som uppåt utifrån det ekonomiska resultatet för 2020 och bedömningen för 2022.

6. BUDGET 2022 och ekonomisk plan 2023 - 2024 (tkr)

	Budget	Budget	Ekonomisk plan	
	2021	2022	2023	2024
INTÄKTER				
Livsmedelsgranskning	5 660	5 575	5 745	6 000
Miljöbalken	17 635	18 710	19 360	20 140
Alkohol och tobak	2 980	2 790	2 890	2 790
Medlemsavgift	14 800	14 800	15 320	15 930
Övriga intäkter	45	45	45	45
Summa intäkter	41 120	41 920	43 360	44 905
PERSONALKOSTNADER				
Lön	22 000	23 600	24 300	25 060
Arbetsgivaravgifter	6 930	7 400	7 600	7 860
Pensionskostnad	2 800	2 200	2 250	2 310
Kurs och konferensavgift	550	550	560	575
Företagshälsovård	70	70	70	75
Övriga personalkostnader	250	300	305	315
Direktionen	250	250	255	260
Summa kostnader	32 850	34 370	35 340	36 455
TJÄNSTER				
Tjänster köpta från värdkommun	1 800	1 450	1 480	1 510
Externa tjänster	1 150	1 600	1 430	1 460
Summa kostnader	2 950	3 050	2 910	2 970
ÖVRIGA KOSTNADER				
Lokalhyra	2 580	2 500	2 550	2 600
Städning	270	270	275	280
Hyra/leasing kontorsmaskiner	25	25	25	25
Hyra/leasing fordon	615	800	820	835
Förbrukningsinventarier	115	100	100	105
Förbrukningsmateriel/kontorsmateriel	160	125	125	130
Facklitteratur	70	70	70	70
Analys	60	80	80	85
Avgift till intresseorganisationer	170	190	195	200
Licenser och support	530	1 000	1 020	1 040
Post och porto	80	100	100	100
Övriga kostnader	575	580	590	600
Avskrivningar	70	160	160	160
Summa kostnader	5 320	6 000	6 110	6 230
TOTALT	0	-1 500	-1 000	-750

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

www.smohf.se